

Bewijstheorie (C002677)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 6.0

Studietijd 165 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 1)

Nederlands

Gent

hoorcollege

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Weiermann, Andreas

WE16

Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

Educatieve Master of Science in de wetenschappen en technologie (afstudeerrichting wiskunde)

stptn 6

aanbodssessie A

Master of Science in de wiskunde

6

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Bewijskracht van formele systemen, snede-eliminatie, bewijsbare en onbewijsbare transfiniete inducties, bewijstheoretisch ordinaalgetal, bewijsbaar berekenbare functies, onvolledigheidsstellingen.

Situering

Er wordt een introductie gegeven in de bewijstheorie van formele systemen die de Peano-axioma's bevatten. We bewijzen eerst de Gödelse onafhankelijkheidsstelling. Daarna bepalen we wiskundige invarianten voor de bewijskracht van formele systemen. Dan bestuderen we een rij van wiskundig interessante onafhankelijkheidsstellingen. Als nog tijd verblijft bestuderen we toepassingen van de bewijstheorie op herschrijfsystemen.

Inhoud

1. Elementaire eigenschappen van de Peanoaxioma's
2. Elementaire theorie van de ordinaalgetallen
3. Snede-eliminatie voor de Peanorekenkunde
4. Bewijstheoretische analyse van de Peanorekenkunde
5. Bewijsbaar berekenbare functies van de Peanorekenkunde
6. Onafhankelijkheidsresultaten
7. Bewijstheoretische analyse van de fragmenten van de Peanorekenkunde
8. Toepassingen op herschrijfsystemen (indien er nog tijd voor over is om dit te behandelen.)

Begincompetenties

Het is nuttig om basiskennis uit de logica en de berekenbaarheidstheorie te hebben.

Eindcompetenties

- 1 Kunnen rekenen met ordinaalgetallen.
- 2 Bewijsbare transfiniete inducties kunnen aantonen.
- 3 Snede-eliminatie kunnen bewijzen en toepassen.
- 4 Samenhang tussen de bewijstheorie van de Peanorekenkunde en terminatiebewijzen kennen.
- 5 Onafhankelijkheidsstellingen kunnen opstellen en bewijzen.
- 6 Reductielengten voor herschrijfsystemen kunnen klassificeren.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

hoorcollege, geleide oefeningen, project.

Studiemateriaal

Type: Syllabus

Naam: bewijstheorie

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Aantal pagina's : 117

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Ja

Beschikbaar in de bibliotheek : Nee

Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Referenties

Wilfried Buchholz: *Proof theory*. Nota's die kunnen worden gedownload via WWW.

Wolfram Pohlers: *Proof theory*. The first step into impredicativity. [Universitext](#). Springer-Verlag, Berlin, 2009. xiv+370 pp. ISBN: 978-3-540-69318-5.

Kurt Schütte: Grundlehren der Mathematischen Wissenschaften, Band 225. Springer-Verlag, Berlin-New York, 1977. xii+299 pp. ISBN: 3-540-07911-4.

Helmut Schwichtenberg, Anne Troelstra: *Basic proof theory*. Second edition. [Cambridge Tracts in Theoretical Computer Science, 43](#). Cambridge University Press, Cambridge, 2000. xii+417 pp. ISBN: 0-521-77911-1.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Lesgever en begeleider staan ter beschikking van de studenten. Een elektronische leeromgeving zorgt voor een vlotte communicatie tussen studenten en begeleiders.

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondelinge evaluatie, Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondelinge evaluatie, Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Het examen bestaat uit een schriftelijke gedeelte en een mondeling.

Eindscoreberekening

Eerste examenkans: periodegebonden (75%) evaluatie, nietperiodegebonden evaluatie (25%).

Tweede examenkans: periodegebonden. Het resultaat van de nietperiodegebonden evaluatie van de eerste examenkans wordt in rekening genomen (voor 25%).